

ormancılık araştırma BÜLTENİ

YIL:2018

Silvikültür ve Orman Botaniği

SAKALLI KIZILAĞAÇ (*Alnus glutinosa* subsp. *barbata* L.)'ın DOĞAL GENÇLEŞTİRİLMESİ: DÜZKÖY ÖRNEĞİ

Bu Araştırma Neden Yapıldı

Doğal gençleştirme koşullarının var olduğu ormanlık alanlarda, genç meşcerenin yeniden tesis edilmesinde doğal gençleştirmenin tercih edilmesi, doğaya en uygun silvikültürel tekniğin uygulanması açısından oldukça önemlidir. Sürdürülebilir orman işletmeciliğinde istikrarlı meşcere yapılarının tesisi, doğal gençleştirme çalışmalarıyla daha anlamlı hale gelmektedir. Bu bağlamda, Türkiye silvikültüründe kızılağaç meşcerelerinde uygulanmış teknik silvikültürel müdahaleler ve bu müdahalelerin sonuçlarına dair eksikler söz konusudur. Kızılağaç doğal gençleştirme çalışmalarına yönelik araştırmalara yeterince konu edilmemiştir. Atıl olan kapasiteyi daha etkin ve verimli kılabilmek adına kızılağaç üzerinde farklı silvikültürel yaklaşımların araştırılması ve geliştirilmesi bu nedenle önemlidir.

Nasıl Bir Yol İzlendi

Bu çalışmada, Doğu Karadeniz ormanlarında doğal olarak bulunan Sakallı kızılağaç (*Alnus glutinosa* subsp. *barbata* L.)'ın meşceresinde, doğal gençleştirmede uygulanan farklı silvikültürel tekniklerin, gençleştirmenin başarısı üzerine etkileri araştırılmıştır. Çalışma Trabzon İli Düzköy İlçesi Taşocağı Köyü 59 nolu bölmede yer alan saf Kızılağaç meşceresinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, 625 m²'lik (25x25m.) 4 deneme parseli oluşturulmuştur. Deneme parselleri, iki farklı kapalılıkta (0,1-0,2 ve 0,3-0,4) ve iki farklı işleme tabi tutularak (toprak işleme ile birlikte diri örtü temizliği ve kontrol) tesis edilmişlerdir. Deneme deseni 3 yinelemeli olarak kurulmuştur. Böylece, toplamda 12 deneme parseli oluşturulmuştur. Bu parsellere ek 1 adet 800 m²'lik (20 x 40 m.) tıraşlanmış ve toprak işleme yapılmış bir deneme parseli daha oluşturularak, siper durumu ile

gençleştirmenin yanı sıra, tıraşlama durumu ile gençleştirmenin etkileri hakkında sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Ne Bulundu

Çalışma sonucunda 2016 yılı itibarıyla fidan sayısı, fidan boyu ve kök boğazı çapı gelişimi açısından en başarılı olan deneme parseli 0,1-0,2 kapalılık derecesine sahip deneme parselleri olmuştur. Bütün deneme parsellerindeki fidan gelişimi istikrarlılık açısından değerlendirildiğinde, gençliklerin gelişim seyrinin, ortalama olarak istikrarlı kabul edilebilecek parametreler içerisinde kaldığı belirlenmiştir. İstatistiksel değerlendirmeye tabi tutulmaksızın yapılan değerlendirmelerde tıraşlama altında elde edilen gençleştirme başarısının siper durumuna göre daha başarılı sonuçlar gösterdiğini söylemek mümkündür.

Ne Öneriliyor

Deneme parselleri arasında bir değerlendirme yapıldığında, ışık ağacı özelliğine sahip Sakallı Kızılağaç meşceresinde, siper durumu ile gençleştirme çalışmalarında tohumlama kesiminde 0,1-0,2 kapalılık derecesinin uygulanmasının daha başarılı sonuçlar vermiştir. Proje kapsamında ölçüm ve gözlemler gerçekleştirilen etek şeridi tıraşlama alanındaki silvikültürel uygulamanın, kızılağacın doğal gençleştirilmesinde siper durumu ile gençleştirmeye nazaran daha başarılı olabileceğine dair elde edilen tespitler de dikkate alınmaya değerdir.

Gençleştirme çalışmalarının ilk tesis aşamasında toprak işlemenin ve diri örtü temizliğinin yapılmasının önemli olduğu dikkate alınmalıdır. Gençlik biyolojik bağımsızlığını kazanıncaya kadar diri örtü mücadelesinin devam ettirilmesi, gençleştirme çalışmasının başarısı ve gençleştirme süresi açısından avantaj oluşturmaktadır.